

Előfizetési díj:
 Postán vagy Pécsen házhoz küldve:
 egész évre 5 ft., félre 2 ft 50 kr.
 negyed évre 1 ft 25 kr.
 Egyes szám 10 kr.
 Megjelenik minden szombaton.
 Egyes számok kaphatók Weidinger N.
 könyvker. (Szádelány-tér.)

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:
 Egy öt hasábon felül sor egyszeri
 megjelenésért 6 kr., 3-szori 5 kr.,
 10-szerért 4 kr. átlal. — Minden
 hirdetés után 30 kr. helygádjú áru-
 tendő. A nyilatkozó felül sora 10 kr.
 A hirdelési díj előre áruendő.

SZERKESZTŐI IRODA:
 Ó-pósta-utca 16-ik szám.
 Kéziratok vissza nem küldetnek.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők.
 Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városbáz épületben, Lill János úr a budai külvárosban,
 Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, valamint a vidéken minden póstahivatalnál.

KIADÓ HIVATAL:
 János-utca 8-ik szám.

A községi számadások.

Megyei adminisztrációnk egy sarkalatos hibája a községi számadások körül merül fel s komoly aggodalomba ejti mindazokat, kik éber figyelemmel kísérik közigazgatási viszonyainkat, kis- és nagyközségeink beléletét, a képviselőtestületek működését, — s csak fokozódik ezen aggodalom, midőn minduntalan azt kell tapasztalunk, hogy általános a rossz gazdálkodás, törvénytelen eljárás, megdöbbentő visszaélések.

Tudvalevőleg nagy számmal vannak megyénkben azon községek, melyekben 3—4, sőt határozott tudomásunk szerint 6 éven át sem készítettnek s terjesztetnek be számadások a megye törvényhatóságához, mely hivatal van: a számadásokat lelkiismeretes gondossággal, beható figyelemmel átvizsgálja s ezzel kapcsolatosan a községek gazdálkodását ellenőrizni; de nemcsak, hogy nem érkeznek be számadások, hanem mint biztos forrásból tudjuk, itt-ott egyáltalán nem is vezetnek rendszeresen, — s így könnyen belátható, hogy a községek vagyona éppen olyan Isten nevében kezelt jószág, mint a Csáky szalmája, amelyhez az nyulhat, a ki akar s akkor, a mikor.

Hogy ne menjünk tovább, itt — a közelmúltban oly nagy feltűnést és mebotránkozást keltett siklósi eset, melyre meg mindenki igen élénken emlékezhetik. Kell-e ennél eklatásabb példa?... E nagyközség, mellesleg legyen mondva, a járási szolgabíró székhelye — évek hosszú során, számszerint 7 éven át nem számolt, s bekövetkezett a katasztrófa: a pénztárnok ezeket sikkasztott.

Ilyennek s ehhez hasonló esetnek egy rendes és jó adminisztrációval bíró megyében nem szabad, nem lehet megtörténni; mert ott a törvény, amely rendelkezik, hogy az efféle bajoknak eleje vették, csak végre is kell azt lelkiismeretesen hajtani.

A községek rendezéséről szóló törvény szerint: a költségelirányzat, minden év őszi szakában, október első

felében, — a számadás pedig tavaszkor, április hónapban kötelezőszerűleg megkésztendő s a községi képviselőtestület átvizsgálása után a megye törvényhatóságához terjesztendő felülvizsgálás végett.

Ez azonban vajmi felületesen, hiányosan, vagy egyáltalán meg sem is történik, a minek természetesen több rendbeli oka van.

Első sorban okolhatók s hibázthatandók a körjegyzők, kik hivatalvolnának a község számadásait évről-évre, a törvényben előírt módon megkésztetni, a községi képviselőtestület által megvizsgáltatva, a megye törvényhatóságához terjesztetni, — s kik közül mégis némelyek a helyett, hogy ezen hivatásuknak pontosan megfelelően igyekezzenek, egyéb jó haszonnal járó munkába bocsátkoznak, többek közt mezei gazdálkodást űznek, ügyvédeknek, postát kezelnek, vagy a korteskedés hevében egyik-másik megyei kapacitás mellett kardoskodnak s ekkép természetesen a község számadása, melyért külön honorárium nem jár, évről-évre marad az Urban, — pedig azért, hogy a községi teendőket hiven végezzék, eléggé vannak dotálva jegyzőink.

Másodszorban s kiválókép hibásak a járási szolgabírók — tisztelet a kivételnek! — kiknek elodázhatatlan, szigorú kötelemökben állana a községi számadásokat, ha azok a törvényben meghatározott kellő időben be nem terjesztetnek: megstörténni s a legnagyobb eréllyel bekívánni. De mit tapasztalunk?... A járási szolgabíróknak, úgy látszik, kisebb gondja is nagyobb annál, hogy a községi számadások után nézzenek. — Megstörténni nem ritkán, hogy panaszt emelnek egyik-másik községből a községi számadások iránti ügyben s még ilyenkor sem tesznek szolgabíráink kellő lépést, szükséges intézkedést; sőt ellenkezőleg, szemet hunynak s mintha minden a legjobb rendben volna, stoikus nyugalmal nézik a viszás állapotokat.

S miért?... mert, azt tartja a közmondás, hogy: az egyik kéz a másikat mossa!

De hibáztható a megyei számvevőség is; mert ha már a körjegyzők nem felelnek meg pontosan hivatásuknak s a szolgabírók se néznek utána, hogy a törvény szavainak elég tétessék: úgy a számvevőségnek kellene a törvény szorgos figyelembe vétele mellett, minden erejéből oda hatni, hogy a községi számadások pontosan egybeállítsanak s mindenkor a kellő időben a megye zöld asztalára jussanak, hogy aztán a megye köztörvényhatósága áttekinthesse, felülvizsgálhassa azokat.

Ezt kívánja a törvény, ezt követeli a rend.

Ott, a hol a törvények, a helyett, hogy szigorú pontossággal megtartatnának, figyelmen kívül hagyatnak: nem lehet rend, — már pedig a hol rend nincs, ott jólétéről szó sem lehet.

Mi községeink jólétét óhajtuk s azért rámutatunk a bajokra, hogy azok orvoslást nyerjenek, s reméljük, hogy nem hangzik el szavunk eredménytelenül, mint a pusztákba kiáltó szava.

Aratási statisztika. A földművelésügyi és kereskedelmi miniszterium, mely úgy mint eddig, ez évben is kiadja az aratás eredményének lehető pontos statisztikai összeállítását, az idén egy lépéssel tovább megy, hogy ne csak az aratás összeredményét, hanem a kivételre használható többletet is a lehető legpontosabban megállapíthassa. E célból utasította az összes gazdasági tudósítók, hogy e hó végeig ne csak az aratás eredményét jelentsek be, hanem ezenkívül vizsgálatokat eszközöljenek az iránt, mennyi búzát és rozst fogyaszt ama vidéken egy öt taggal bíró család éventekint, továbbá, hogy hány hektoliter buza és rozs van még a múlt évi aratásból. — Ezen főlételt új kísérletet képez Európában és előreláthatólag évről-évre pontosabb adatokat fog a gabnakereskedők számára szolgáltatni.

Külföldi szemle.
 Belgrádban, a szerbek fővárosában nagy ünnepléssel fogadták Angyeli cs German királyt a patriarháat. A látogatás nem bír ugyan különös politikai jelentőséggel, de mindenesetre figyelmet kellő, hogy a magyarországi szerb egyház fejé hosszú idő óta most először lé-

pett szerb földre. A látogatás és a főpápnak ünneplését élénken demonstrálják, hogy a politikai okok, melyek a hasonló látogatásoknak eddig utján állottak, elestek és kézzelfoghatólag jellemzi Szerbia politikai helyzetének megváltoztát. A patriarháat Belgrádban úgy dícsörik, hogy kötelességeit, mint szerb egyházfejedelem, magyar főrendi és a király bizalmasa összetudja egyeztetni.

Mitterburgban, mint Triesztből jelentik, egy bizottság küldetett ki, melynek főladata, hogy Trieszt, Görz és Isztria jelenleg egy hatósági területet képez, de külön tartománygyűlésekkel bíró országrészeknek egyesítésével foglalkozzék.

Mint Konstantinápolyból távirják, az ottani európai gyarmatokban nagy az izgalom a portának az idegen postahivatalok ellen tervezett lépése miatt. Küldöttségeket menesztettek államuk képviselőihez s indítványozták, hogy az idegen postahivatalok követésük épületében helyeztessenek el s így a porta rendelkezése alól kivonassanak. Az osztrák magyar monarchia nagykövetségére már régóta ugy tarr. De a porta buzgalma nagyon meglanyhult, mert saját diplomáciája útján értesíthetett, hogy az osztrák kabinetek ez ügyben diplomáciai ligába álltak ellene. Így az erőszakos rendszabályok alkalmazása kizártnak tekinthető. — Egy másik jelentés szerint a porta három biztost küldött Albániába, Macedoniába, Trácia és Kis-Ázsiába oly utasítással, hogy az idegen postahivatalokot kiűssentessék.

A dongolai mudir egyik távirata jelenti Alexandriából, hogy Gordon basának sikerült Berber újra elfoglalnia.
 Toulonban, Marselleben, Aix- és Arlesben a kolera szűnő-félben van. A Toulonból elmenekültek kezdenek visszatérni.

Kossuth Lajos egy régebbi levele.

A győri „Hazánk” — Kossuthnak 1870. márcz. 4-ikén Barvart Antalhoz, a szigetvári olvasó egylet elnökéhez intézett levelét közli, melyet mi a következő kivonatban adunk:

Láz futkos végig idegeim — írja Kossuth — midőn Szigetvár emlékezete felmerül előttem, Zrinyi s neves és névtelen félisten kortársai az osztrák háznak halat meg, pedig nem kellett volna meghalniuk, mert az osztrák császár 12.000 főnyi sereggel vesztgelt és hagyta az élet-halál harezot vivni.

Csodára volt szükség — írja Richelieu francia bihornok — hogy az osztrák ház fenmaradhasson, Szigetvár hősi védelme volt a csoda, mely őt megmenté.
 Az osztrák ház Zrinyi önfeláldozását

TÁRZA.

Öregapó.
 Öregapó tipeg-topog
 Háza kis kertjében...
 Halkan szól a vén cselédnek:
 „Hívd a feleségem!
 Ez a fa itt az ő fája,
 Meenyi bimbó rajta...
 Ó az első, ki virágát
 Róla leszakasztja...”
 A vén cseléd nem felel rá,
 Jaj mit is felelne!
 Ha felelne: mindkettőnek
 Odavessze kedve...
 Öregapó a fát nézi:
 „Tudod-e hány éves?”
 „Hogy ne tudnám: ültétskor
 Ment az urnó féjéhez...”
 „Emlékszel-e? szép idő volt,
 Éppen pünkösöd napja...
 Itten állott, menyasszonyi
 Ruha volt már rajta,
 Fehér rózsaszokszoru volt
 A fejére tűzve,
 Ide tévedt a magányba,
 Hogy zavarát őrzi.
 Virágtól bucsuzott el,
 Halkan így beszélve:
 El kell válnom tetőletek,
 Vajh boldogság ére-e?...
 Ne legyetek féltékenyek,
 Hogy én őt szerettem —
 Kis kertemet jóban, roszban
 Soha sem felejttem.
 S azon helyre, a hol állott,
 Rózsafát ültettem...
 Hűn állottuk, öntözgettük,
 Később mind a gotten...”

Első nyílt nagy ünnep volt,
 Még a tánc is járta, —
 Bizony járta, nos talán te
 Nem emlékszel rája?
 Süss, süss, mért nem futsz már?
 Hívd a feleségem!...
 De valahogy meg ne mond, hogy
 Miért hívom éppen.
 Meglepetés legyen neki,
 Hadd örüljön rajta...
 Boldog lesz, ha azt a bimbót
 Nékem leszakasztja...”
 Nem siet az öreg cseléd,
 Búsán néz urára —
 Nagyon fáj a jó szívének,
 Hogy urát itt látja...
 Ni még sír is! hogy is lehet
 Férfi ilyen gyenge,
 Jó, hogy ura meg nem látta,
 Okát ne keresse...
 Öregapó tipeg-topog,
 Csak nem jön a párja...
 Dacozosan szól a cselédnek,
 Haragszik is rája,
 „Híld-e már gonosz fiúzó,
 Hívd a feleségem!
 No már látom makacs vagy az
 Engedetlenségben...
 Megyek, megyek, magam hívom,
 Te hagyd el a házam —
 Elég sok volt ugyanis, a mit
 Veled már kiálttam...
 És ha szegény feleségem
 Könörögne érted,
 Ne hídd már hogy megbocsájtok,
 Kiadom a béréd...”
 Öregapó betipeg a
 Kicsi házikóba...
 „Hallod anyjuk! mit tett János, —
 Vinné el a gólya...”

De kiadom mostan utját, —
 No is kérlelj éte...
 Hol vagy anyjuk? talán bizony
 Nem fektétél még le?
 Kinyitott a rózsafácskánk,
 Hallod édes... hallod,
 Ejnye anyjuk tán elbujtál,
 Mért nem adsz már hangot...
 Öregapó hivatgatja...
 Esdekelve kéri...
 Ezt a csodát: neje elűnt —
 Bizony túl rem éli.
 Öregapó hívására...
 Hej ki is felelne —
 Rózsafája kinyitának
 Hej ki is örülne?...
 Bizony-bizony lefeküdt már
 Az öregnek párja,
 A vén János virágot hint
 Mindennap sírjára.

Budapesti és bécsi uti emlékeimből.

„Mi volt önnek legélvezetesebb bécsi utijában?”
 A „Neptun” hajón elköltött beufsteck.
 Ez a rövid utelirás jutott eszembe, midőn hajóra szálltam, hogy mint az egy-szeri olaszországi utas átaludjam egy pompás velencei éjt. De bizony az alvársól szó sem volt, a jó angol szelet pedig még kevésbé izlett; megtörődve, elcsigázottan, bosszúsán érkeztem rekkenő hőségben és ékes német üdvözlétekkel fogadva, szép magyar hazánk büszke fővárosába, mely világnyelven ma is ekként nevezetik: Ofen-Pesth. De csakhogy egyszer száraz földön vagyok és időm, alkalmam lesz

megismerkedni a főváros zajával, örömeivel, élvezeteivel. A kis város csendje, minden-napisága, zagyva politikával telt légköre rendkívül unalmassá lettek előttem; lármá változatosság, kaland és látványok után vágytam s minél nagyobb darabot usztunk át a mélységes Dunából, annál szomjasabb lettem a fővárosi élvezetekre.

Még éreztem a pécs-mohácsi vasut lassu döbögését, mely bizonyára, erős türelmem készitvén háborgó kedélyünket, egyik legnagyobb földi penitencia, — még szemeim előtt lebeg a mohácsi indóházi istálló, melyben, mint „váróteremben” órákig kelle várnom a hajóra, — még el-elkalandozott a közgyűkebe gyakran hatoló elmém Mohács gyásztérein, latogatva, számitgatva, mit mindent lehetne egészséges észjárással és becsültes jóakarattal e fontos poziczióju városból tenni, midőn hajónk egy negyed órai körbenfor-gása után szerencsésen kikötöttünk.

Berlinben vagyok-e?... nem a szép Budapest, de hát akkor a nagy Duna miért is lett hazánk könnyévé? Am a költő igazat mondott! — itt már német szó fogad!
 No de hát szivesen látnak, száz kar nyul podgyásznak után. Repeső örömmel adjuk át a börtöndöt egy „kommissionernek”, hogy miután a magyar király nem lakik nálunk, mi száljunk a „Magyar Király” vendégszerető lakába. De csitt! ez illoya-lis szarvas okoskodásért nyomban megla-kolunk, egy finácnez leparancsolja börtöndömet, felnyitja, kikutatja és ékes rendtelenségben hagyva, rámondja a megváltó igét: passirt! De hát megeaset ez már magán Lónyay Menyhértten is, a grófnak, és eszembe is jutott, hogy miért lenne Budapest zárt város, ha nem lenne joga a finácneznek kinyitni a kuffertünket, aztán van ám minden falusi emberben annyi fufuráng, hogy a mit szíve szeret, nem teszi táskába.

meghalálta — az irtózatig. Legközelebbi örökösét megmérgezett rettekkel ölte meg Vallenstein. Egy másik Zrinyit vadászat közben elejtett egy vadnak, mely puska alakban maig is látható egy bizonyos titkos muzeumban. Egy harmadik Zrinyi a vesztőhelyen vezett el Bécs-Ujhelyen külföldi bírák által elítelve. Ennek özvegye megtévelyült, fiát Boldizsart pedig föld alatti trebbe zárták, hol kiszendv.

Igy halálták meg a szigetvári Leonidás önfeláldozását.

„Bizony, bizony mondom, a Zrinyiek sorsa a nemzet sorsának tükrö,“ mert ez így volt sokszor később is — — — Jó néha felirrisitani az emlékezetet, mert a történelem az élet meze, az igaz-ságnak világa. Hanem nekünk — ugylátszik — hiába ir a történelem. Mi felejteti nagyon szeretjük — még a felejtethetle-kes is. De tanulni? tudnánk, csak hogy nem merünk.

És miért nem merünk?
 Eljutottunk oda, hogy hazánk mai közjóának sarka, hazánk politikájának vezérszálaga (majd léderczett irtam) e tételben áll: a (osztrák) birodalom egységének s nagyhatalmi állásának érdeke előtt minden tekintetnek háttérbe kell vonulni.

Az idegen érdekek vontató közele, melynek egykor Zrinyi és társai áldozatul estek — már nem pusztá tény többé. Már jog. Jogot irtam? Rosszul irtam; törvényt kellett volna mondanom. Jog, törvény, — nem mindig egyértelmű. Lehetnek, vannak jogtalan törvények is.

Nincs az ország szeltes-hosszában egyetlen ember, ki az 1865—68-iki országgyűlést bármely képviselőtagjának mandátumot képzelt adni, hogy ama fatális tétel nyomasztó tényét törvényt emelje s e fatális alapra az osztrák-magyar állam-egység a közös delegációk közös miniszterek ominózus épületét felrakja, mely (mint a mindennapi tapasztalás mutatja) fagyaló árnyékát mind messzebb és messzebb kinyújtja, még a belügyek mezejére is.

Hissen e dolgról az 1865-ki választók ezernyi ezrei közt egy árva lélek sem álmodott! És ha megkérdezték volna a 65-ki választókat: Kellenek-e nektek az ily „víványok” és hiszitek-e, hogy ezen víványokkal a magyar alkotmány helyre lesz állítva és minden meg lesz nyerve?

En nem igen nagy véleménynyel vagyok jelenben a közszellem felől hazánkban (nem minden vidék Szigetvár), de Isteneimre mondom, ha hasonló kérdések tétettek volna fel a 65-iki választóknak, egy ekeket hasító „nem hiszünk, nem kell!” — volt volna a felelet ép oly egyhangu, mint felett az egykori félévárú országgyűlés azon kérdésre: Kell-e nektek királynak az ausztriai főherczeg ő fensége?

Hát végre valahára szobámban vagyok. Drága kis szobám, te itt a szédítő magasban! beköltöztem hajlékodbá fővárosunk iránti kötelezett büszkeséggel, vágyaimmal reményeimmel.

Első vágyam látni — rámutatnak a korzóra. Boldog Isten! mennyi ember egy helyen egész falu népe! Figyelmesen sételtekintek — hát ez a sok ember mind sétál, itt őli meg a vén Gellértlél lealadó napot, itt veszi sorra újból sikerült vagy flusbe ment tüzeteit, itt a Dunától átlengő szellővel üditi fáradt tagjait, itt keres és talál tápot kalandok utáni vágyának és ha a sok járást már nem bírja, itt talál enyhe menhelyet egy erős vas széken, melyért három obulus fizetendő. De itt mutatják be a mamák kisasszony-leányaikat és itt hagyják el a lányok kedves mamáikat. A Duna másik partjáról itemes zene hangjai hatolnak füllemba, a k. k. 23-ten Infanterie regiment zenekara, élén Zaplicsek Venczel karmesterrel éppen a „Wiener Lust” valczert játsza és a sétáló sietve oda futnak a vaskorlátokhoz, hogy egy tempót se veszítsenek el az ingyenes élvezetből. En visszagondolok az én kis kertemre, hűs bokraira, virággyakkal szegélyezett keskeny sétányaira, a palánknál növekedő mogyorfóra ágain daloló fülemilére és a jászmin bokrokkal és szőlőindákkal fedett lúgusra, hol valaki — hiába mosolygysz reám te divatos veres ruhába öltözött, tournürös, festett hölgyecske, nekem az a valaki egyszerű babos szoknyájában több ér, még ha veled adnák is a boldog-talan Stein háromemeletes házat.

El a vázi utcába! Itt már esende-sebb, nyáron az élet itt este kihalt, csak éjjel mulatnak; de a sok éji lepke már most is zaklat, kiálhatatlanabbak a szek-esői szunyogok, melyek véredet egész Földvárig szippolyozzák.
 Nos hová? Menjünk a népszinbázba.

Különfélek.

— A „Pécsi Dalárda” kedden,

azaz f. hó 5-én a déli vonattal indul Miskolcra s 6-án reggel csatlakozik a Bpest-ről 9 órakor induló különvonattal menő többi dalárokhöz; mely vonat d. u. 4 órakor érkezik Miskolcra, hol ünneplésen fogadtatnak. Velök megy Adinger János, városunk polgármestere, mint az egyetelnöke, továbbá körülbelül 14 pártoló tag. A dalverseny 7-én lesz Huber Károly „Talpra magyar” című műnégysévével. A versenyben résztvesz 3 minta-dalárda (budapesti, debreczeni és pécsi) és 14 más dalárda. A minta-dalárdák önmaguk között versenyeznek és azok részére külön díj lesz kifizetve, hogy mi? az még nincs köztudomásra hozva. — Isten vezérelje dalárdánkat! Kiradjunk rá az Isten áldását, hogy működését óhajtott siker koronázza. A tagok pedig a távolban jól érezzék magukat; mi figyelemmel fogjuk kísérni működésüket s miután azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy mindenről tudomást szerezhetünk, ismertetni fogjuk azt. Fogadják ösztinte szívből eredő „Isten hozzád”-unkat.

— A miskolci orsz. dalárda-népegyüttes és a „Pécsi Dalárda.” Dalárdánkat azon kitüntetés érte, hogy az ünneplést rendező nagy bizottság — tekintve az egyetelnök hazánkban és külföldön elért sikereit — meghívta, hogy a díszhangversenyben, melyben csak művészek lépnek fel, közreműködni sziveskedjék. Dalárdánk ezen meghívást elfogadta és Erkel Gyula: „Ebre szto” cz. műnégységet fogja énekelni.

— Adomány. A „Pécsi Dalárda” miskolci utiköltségeinek fedezésére több rendbeli adományok folytak be. Ugyancsak két tiszteletbeli tagja emlékeztet meg elő sorban a dalárdáról: dr. Dulánszky Nándor megérs püspöktől 100 forint, Perczel Miklós főispán 50 forint járult a költségek fedezéséhez. A szíves jó indulat az egyetelnőkről hálás köszönettel vételet.

— A „Pécsi Szóbeszédzők Egyesülete” ma, azaz augusztus hó 2-án, a városház közgyűlési termében d. u. 3 órakor választmányi ülést tart. T. Árgy. 1.) A f. hó 15-én tartott rendkívüli közgyűlésnek a „munkakör” és az „állandó képzett v. in képzendő” ügyében hozott határozat alapján leendő intézkedés. 2.) Az orsz. kiállítás tekintetében intézkedés.

— Orvosi jubileum. Dr. Viny István, kir. törvényszékünk orvosa, előzőleg húzamos időn át megyei, járási és főorvos, ma egy hete — július hó 26-án — ünnepléte doktorát avatásának ötven éves évfordulóját. Az ünneplés a jubiláló szakmai, baráti s kedves ismerősei nagy számmal vettek részt. — Isten éltesse még sokáig!

— Dr. Szalay Alfréd. A pécsi főgimnázium volt igazgatója, ki 34 évig tanárkodott — most visszavonulva a terhes tanári pályáról, Veszprém megyébe, egy csendes kis plébániára vonul, hogy megpihenjen a tudomány és erkölcs megismerésének gondteli fáradságai után. Ő elbucuzott tollunk, elhagyta városunk falait s még egyre visszhangzik búcsúszava: „Neveljék gyermekeiket az Úr félelmében, hogy egykor szilkebb anyagi viszonyok közt is elégtelül lehessenek; keltsek fel autáun gyermekeikben a szorgalmat, a munkakedvet, hogy mint kiképzett és képességtelgyének, maguknak megfelelő életpályát találjanak, melyen szakértően és becsülettel működjenek. Isten velük!” Fogadják tőlünk is a szívélyes „Isten hozzád”-ot!

— A többes szám raga, valamint a személyragok is a személynévok illészkedése által keletkeztek. Bizonyítja ezt a halotti beszéd némely kifejezésének elemzése. Pl. e kifejezés: „ismükütt” (östünk) így alakult: *ös-em* (ém = én) *ök-öt*; s ez: „szent-tük” hasonlókép: *szent-ök-öt*. Ezen igealakok pedig: *vognuk* (vagyunk), *vimaggonuk* (imádjuk) és *vimaggonok* (imádjának), azt sejtik, hogy a folyó cselekvés többese szintén a személynévmas segélyével keletkezett, ekkép:

vagy-muk, (mik = mi)
vagy-tuk, (tik = ti)
imádjon-ok, (ök)

Az igeragozás többi alakja és azok ragainak származása pedig ilyenforma lehetett:

Elbeszélő alak:
jár (val)-ék
jár (val)-ál
jár (val)-a, stb.

Befejezett cselekvés:
jár (vol)-tam
jár (vol)-tál
jár (vol)-t, stb.

Föltételező mód:
jár (len)-nék
jár (len)-nél
jár (len)-e, stb. —

A német nyelvben hasonló képzésre akadunk:

Iah bin ge-(wesen) wachsen = gewachsen,
du bist ge-(wesen) fallen = gefallen,
er ist ge-(wesen) sitzen = gesessen.

A latia nyelv legtisztábbán tünteti fel e származást:

amavi eram = amaveram
monui erim = monuerim
rexi ero = rexero, stb.

De a francia nyelvben is hasonló képzést találunk:

je parl-(av)-ais
tu par-(av)-ais
il par-(av)-ait, stb. —

(Folyt. köv.)

mak szintgy viselik, mint a községek. Ez sem fogadható el ellenérvül. Igenis fizetik, de tán még sem egészen abban az arányban, mint a községek? Aztán a községek és egy nagy vidék népességi viszonya annyira másdrangu kérdés, hogy utvonali eldöntésénél? Igaz, hogy a közlekedési viszonyok rosszak itt is, de egy organízált ország fennállásának és virágzásának alapfeltétele mindenkor a lakosság minél nagyobb számára és lehetőleg biztosított anyagi jólétére vihető vissza, minél fogva néptelen pusztákna s a puszták mellett gyéren szétszórt községeknek országotakal leendő beépítése sem egy államnak, sem egy megyének nem képezheti feladatát.

A nagy-csány-szent-lőrinczi vonalon egyik népes község a másikat éri. Egyetlen nagyobb uradalom sem ékeledik közénk, tehát ilyennel nem is szövetkezhetünk, s nincs másra támaszkodniuk, mint önmagukra... és a megye következtetésére, mely a kellően nem indokolt ellenözgalm kedvéért korábbi határozatát remélhetőleg nem fogja felbontani. Ezt annyival inkább hiszem és reményelem, mert a jobb-ról-balra előtérbe nyomni igyekezett érdekehaos fölé mindenek előtt magának a megyének, mint az ut építettjének érdeke helyezendő, ez pedig semmi által sem lesz oly könnyen elérhető, mint ha a nyilegyenes s legnagyobb részében már kimérges s fölárkolt sz-lőrincz-nagy-csányi vonal építetik ki.

Vége nem hagyhatom szó nélkül, hogy a küldöttség összeállítás nem tartozik a májusai megyegyűlés legszerecsesebb intézkedése közé. A kilencz tagu küldöttségnek — egy-kettőnek leszámításával — minden tagja többé kevésbé érdekelve volt az egyik vagy másik irány által, csak hogy míg a nagy-csányi irány pártolva két tag, a sellyei mellett állást foglalt négy, kettő pedig semleges maradt. Ha igazán részrehajlatlan és semmi mellékes tekintetből nem befolyásolt véleményt akar a megye jövőben megtudni, legtanácsosabb lesz a jelen esethez hasonló körülmények közt — más vidéken lakó tagokból állítani össze a küldöttséget.

Most már az is megmagyarázható, hogy a tisztelet sellyei leveleze ur elégtül szemeci miért nem láttak mást, mint csupa örvendöz arcokat, s miért nem vette észre azokat, a kik az ő örömeiben osztozni nem akartak.

F. Zs.
küldöttségi tag.

Felhívás!

Mint hogy lapunk tisztelet olvasói közt többen vannak, kik előfizetéseikkel hátrálékosak; — felhívjuk őket, hogy legyenek szivesek hátrálékaikat mihamarabb beküldeni.

E felhívásunk szives figyelembe vételét annál inkább is kérjük, mint hogy csak azoknak érezzük magukat feljogosítva a lapot küldeni, kik előfizetéseiket rendszeren beküldik; — de meg kérjük azért is, nehogy a lap amugy is nagy költséggel jóró folytatolagos megjelenhetése anyagi akadályokba ütközzék.

Tejjes tisztelettel
„Pécsi Figyelő”
kiadó hivatala.

tása helyett az idegen szó elfogadjatik és a nyelvbe beolvasztatik. Erre legalkalmasabb az angol nyelv s azért ebben található fel talán a legtöbb idegen szó; ellenben a magyar nyelv természetével ellenkezik a tiszta beolvasztás, azért ha kénytelen valamely idegen szavat elfogadni, a nyelvszellem legalább átalakítja azt, pl.: Wachter = baxter, Binder = pintér, Ladislav = László stb.

3) A jelzős kifejezésekben a *j-lzett* szók elhagyása után, pl. midőn „fogadó ház” helyett *fogadó-t* s „kaszáló rét” helyett egyszerűen *kaszáló-t* monduk. Az ilyen kifejezések azonban gyakran kétértelműsége okoznak, a mennyiben egy és ugyanazon jelző sokszor különböző jelzett szókat idézhet a tudatba; miáltal azonban egyuttal a gondolat közvetlenül nyilvánulását is meg nagyobb mértékben gátolja, mint maga a jelzős kifejezés. Azért:

4) A fejlettebb nyelvszellem az *összetett képzetek* megnevezésére is egyszerű szavakat alkot *képzék* segélyével. És e tekintetben ismét a magyar nyelv tünik ki különösen.

Például ezen összetett kifejezésből: „felső ing” a székelyek összevonás után egy egyszerű szót alkották: *fersing*. E szó pedig: *szekerese*, ezen összetett kifejezésből származott: *szeker-szer*, s pedig ekkép: *szeker-szer* = *szeker-szer* = *szekerse* = *szekerese*. Hasonló származások ezek is: *ital-szer* (mint „müser”) = *itsze* = *iteze*; *pint-szer* (mint „felszer”) = *pintse* = *pince*. — Továbbá e szó: *borda*, ezen jelzős kifejezésből származhatott: „borító darab”; e név tehát: *Jánosda* (egy pusza neve) ezt fejezi ki röviden: János névvel jelölt pusza-darab.

A *képzék* illetén származásának valószínűsége mellett szól a *ragok* származása is. Ugyanis nemcsak a *-nek*, *-ből* és a *-be* rag volt valaha önálló szó, hanem a *tárgy*

a vele azonos állapontot elfoglaló 3—4 uradalom legújabb keletti érdekeiről.

Sokszor hallottam már említeni, hogy Sellye mostoha gyermeke volt egykor Somogyinak, mostohaül bänk vele most Baranya. No e nagy mondásnak kivált Baranyát illető része nem egyéb minden jelentőség nélküli frázisnál. Mert hogy Somogy m. jóvótabból századokig sem jutott volna közvetett országhoz, készséggel elismerem; de hogy a siklós-vaizsóló országnak Sellyég leendő képítésével egyenes összeköttetésbe hozatik Péccsel, Siklóssal, és Villányval, s Nagy-Csány alatt egy tópa szökés néhány percznyi megkerüléssel — magával Szt.-Lőrinczcel; végre, hogy a siklós-vaizsóló ut hamarább sellyén lesz, mint lenne a csigalassúsággal baktató szt.-lőrinczi követut: ez iránt kételeve bármily higgadtan gondolkozó főnek sem lehet, ha csak a sellyei érdekeltség tisztelt levelezője homályos szemlívégén át nem tekintí az ügyek állását. És most kérdem: hogy a kedvezőtlen topográfiai fekvésű Sellye, ott a határszelen, egyenes összeköttetésben Péccsel, Siklóssal s alig fél kilométer kerülvél Szt.-Lőrinczcel, mint nevezheti magát mégis a megye mostoha gyermekének? Nem mostoha gyermek, hanem falánk kakukkú, mely a kikerekítéskor ide tojtatván, most egyszerre három utat kíván elnyelni az önként kimájkzó kettő helyett, vagy más szóval: a többi községek rovására akarja világossá fejlődésének feltételeit biztosítani. Örömmel ismerem el Sellye kereskedelmi és ipari jelentőségét, s fokozott örömmel nézek a közeljövő elé, a mikor a pécsi, siklói és szt.-lőrincz-nagy-csányi országnak Sellyég építetvéen, e derek kis városnak kereskedelmi, ipara és földművelésügyi megérdemelt lendülete vend. Csak talkövetésével hagyjon föl, s igyekezzék speciális érdekeit a közérdeknek alá, vagy legalább is mellé rendelői. Így aztán megfőrtünk egy fészeken.

A sellyeivel szövetkezett uradalom szerepléséről már fennabb tettem néhány szóval említést. Megmondtam, hogy miért voltak indifferensek 15—29 évvel előbb, s miért léptek most oly élénk akcióba. Például a csobokai birókrész általános tisztelt bérletét hozom fel, a ki hajdan a nevezett pusza érdekeit épenességel elő nem mozdító szt.-lőrincz-nagy-csányi (eredeti) iránynak — tudvalegőg — egyik megteremtője volt: ma már vajjon remélhető-e, hogy ő is a Csoboka részére is kedvezőbb chance-okat biztosító sellyei irány hatáthos ellenzői közé fog állani? Szép is volna, jó is volna, de bajosan fog megtörténni.

Nagyon jellemző volt, hogy a küldöttség munkálkodása közben az uradalom megjelent képviselői egymással keltek versenyre a nagyobbán nagyobb ajánlatok benyújtásában. Járja-e ez? nem tudom; hanem hogy nem szjé, az már bizonyos. Ha igényeik jogosultak, céljukat ugy is elérik; másrészt meg: én vagyok bátor a jövő megyegyűlésről anyai elfogulatanságot feltételezni, hogy véleményét és igazságérzetét az ily ráigérek befolyásolni nem fogjak. Minél nagyobb az ajánlat s mentül lazábban tétetik az, annál gyanúsabb. Megjegyzem továbbá, hogy az uradalom speciális érdekeiből folyó ajánlatok nagysága, egy népebb vidéken tervezett s e szerint szélesebb körű érdekeltséget magához ölelő irány megváltoztatását még abban az esetben sem involvatlja, ha csak a megyének többe kerülne. De nem kerül.

A közmunkaváltásig terhézt az uradal-

— Önöket magannak tartom fenn, mi lenne nélkülök az én nemzeti színházm! Ez a kisvárosi, falusi magyar ember Mekkája. Most már a dalmi-szinházzal Medinánk is lesz. Ugy legyen. De most —
Servus.

A phonetika szerepe a magyar nyelvben s a da-de képző jogosultsága.

Írta: Szerdahelyi Adolf.
(Folytatás.)

II.

Az előfóttak szerint a nyelv kezelése több tekintetben valóságos művészeté válhatik, a művészi kezelésre köleleg kifejűdött nyelv pedig igazi műrenek. Amde az egyes művészetek körében azt tapasztaljuk, hogy csak azon műveket nevezi a világ *remek művekké*, melyeken a fölvet gondolat, eszme, *közvetlenül* kifejezést nyert; miből kitűnik, hogy az emberi szellemnek természete az, hogy közvetlenül szeret nyilatkozni és közvetlen kifejezésre törekszik. S valóban a nyelvszellem működésében is feltaláljuk azon törekvést, hogy a nyelvet a gondolatok *gyors* és közvetlen kifejezésére minél alkalmasabbá tegye s pedig:

1) Rövidítés által, melyet kétféle módon eszközöl: A) a véghangzók elkapta-tásával; B) a viszonyszavaknak ragokká s összerövidítők rövid hangzóknak egy hosszú hangzóba történő összevonása által; ez utóbbi a *francia*, előbbi pedig a *magyar* nyelvben tapasztalható legfőltűnőbbben.

2) Beolvasztás (assimiláció) által, midőn valamely új, idegen képzét megnevezésére magyarázó eredeti kifejezés alkot-

zétet, csak geográfiai elnevezés. A birodalom egységi politika, tehát nem nemzeti, hanem a németiség-szupremácia által sugalmazott patrimonialis politika. Ezen politika bajnokává szegűdött Magyarország a közösügyes törvényekkel s ha majd a történelem logikája e politikának jogosultságát kérdésebe veszi, amit venni fogja kétségtelenül, Magyarország e politika védelmével nemcsak a küllelenséggel fogja magát szembe találni, kit épen ezen politika hozand nyakunkra, hanem szembe fogja magát találni a birodalom nemzeti-nek aspirációival is, kiknek e politikánál szövetségesekké megnyeréséről álmodozott.

Megnyerhetők ök szövetségesekké, igenis, de nem ilyen alapon. Hanem a történeti fejlődést nemzetek egységének tiszteletben tartásával s az emberiség közös örökségét képező szabadság szolidaritásának alapján. A XIX-ik századot éljük. Ez idő szerint már patrimonialis politika alapján nemzetek szövetségét nem lehet megnyerni. De nemzetek gyűlöletét igen.

Levelezés.

Nagy-Csány, július 30.

A szentlőrincz-nagy-csányi köves ut.

A „Pécsi F.” legutóbbi számában B.Sellyéről jelent meg egy levél, mely közöl a szentlőrincz-nagy-csányi, illetőleg szentlőrincz-sellyei utvonali meghatározása tárgyában m. alispán ur elnöktele alatt működött bizottság többségének megállapodását, a Sellyének kedvező eredmény feletti elragadtatásban még azt is elfeledte nyilvánosságra hozni, hogy e küldöttség korántsem terjeszthet a megyei gyűlésre egyértelmű véleményét, a mint ez a leszavazott kisebbség magatartásából már 17-én is elég világosan kivihető volt. Közérdekű ügyről lévén szó, bizony hiszem, hogy a t. szerkesztőség tért fog engedni tárgyilagoss ismertetésemmek és helyreigazításomnak.

Azóta, hogy a megye a szóban levő utvonali szentlőrincz-nagy-csányi irányát megállapította, sok minden történt. Először is Sellye és Okorág Somogy megyétől Baranyához csatoltattak; a szentlőrincz-sellyei utirány által érintett káptalmai birótok nagy, a Biedermann-téle puszták legnagyobb része czélészertű fölmérésre, költséges kanalizáció és lecsapolások következtében virágzó gazdasági telepekké változtak. Ez előtt 15—20 évvel, midőn az égerfak árnyában pislogó tavak és mocsárokból a vadkaesa költött, s a körös-körtül elterülő őrszengetegben özek és szarvasok csapatai száguldoztak, természetesen senki sem gondolhatott arra, hogy e „virágzó” tavakon és „népes” erdőkön keresztül, megyei költségén ut építsék a Somogyban fekvő Sellye számára. Most persze a civilizáló fejse és ázó, majd pedig a kikerekítésről szóló törvények változtatván a viszonyokat, egy kis gazdasági ut az uradalomnak, direkt összeköttetés a szolgabirosgai székhellyel és a szentlőrinczi vasut-állomással Sellye részére, nagyon is elkélne. Kivánságunk nem is rossz, hanem hogy jogosult-e, az már más kérdés.

Szándékosan nem szólok a sellyei irány által közelről érdekelte néhány községről, ezek az eredeti utvonali meghatározások ir is mind ott voltak, a hol ma vannak. Ezt — ugy hiszem — a sellyei levelező sem meri kétsége vonni. Tehát bátran beszélhetünk magáról Sellyéről és

szembe azt az utalatos két mcskást! Mit tért volna? azt, a mit a magyar ember szokott tenni, ha nagyot pipázik, vagy valakire azt mondja, hogy — nem kell! Masnap délelőt a várost tekintetem meg, mert bár sokszor felvisz ügyes-bajos dolgom Budapestre, ez a szorakozás soha se jutott eszembe. Pedig méltó időtöltés, bécsi sógoraink rég féltékeny szemmel néznek a mindinkább épülő, terjedő városra. És mintha a folyton szaporodó, izléssel és szolidan épült palotákkal a jobb szellem is terjedne... a sugárt körül már magyarul is beszélnek. Csak egy példát.

Megszólított egy úri embert, kinek phisonómiaja ugyancsak elárulta, hogy semita.

— Kérem, hol van az o p e r a-szinház-utca?

— A d a l m ő-szinház itt jobbra létezik. És még azt mondják, hogy a mi izraelita polgártársaink nem akarnak magyarosodni, mikor már a korrekcióhoz is értenek.

Meg is néztem erre az új dalmi-szinházat. Pompás, nagyszerű épület, mely különösen bellerjedelmével, hatalmas előcsarnokával és majdnem félmlumlatlan berendezésével imponál, még külsőleg is mellette menő igénytelen utca s a tovább emelkedő szép házak miatt kevésbé tűnik fel, ugy hogy a fronton díszelő jól formált alakzatok nem teszik meg a kívánt hatást. Itt találkoztam a „szabadelví” párt végrehajtó bizottságának gentleman elnökével, a nemes Podmaniczky báróval.

— Nemde szép? kérdő tölem az épületre mutatva.

— Gyönyörűt, báró ur, de lesz-e közönsége?

— Hogyne lenne, tellik a budapesti mánasság és zsidóságból ugy a külföldiekből.

— És ránk nem számítanak, vidékiekre?

Azok a jó választók 1865-ben azon hitben választották képviselőiket mindenütt, de kivétel nélkül mindenütt, az egész országban, hogy az 1861-ki felirásokban dícsően kifejtett jogalapnak választanak tanortorhatatlan védőket. És ez a hit, e bizalom alapján választott képviselők megajándékozik a nemzetet azzal, amit önkök becses levelének erélyes tollu fogalmazója e szavakkal jelez:

„A törvény köztáblái összezuzattak s darabjaiból csodás vegyteni elegítéssel közös-ügyes aranyborju üttetett: imádás tárgyává a magyar nemzetek.”

Az 1867-iki kiegyezés államesiny, melyet a parlament követett el. Minden államesinyek közt ép azok a legirtózatosabbak, melyeket parlamentek követnek el, mint legirtózatosabb az igazságtalanság, melyet bíró követ el, kinek tiszte: igazságot szolgáltatni.

Magyarországon azt óhajtták, hogy a törvény összezuzott köztábláink visszaállítására, ha lehetséges, a béke olajágával s nem füst, mennydörgés és villámlás közt történjék.

Lehetséges-e az ily uton? — arra Kossuth ezt a feleletet adja: „Azt tudom, hogy ha a közösügyes bávány még soká dédelgetettik a nemzet törvényeinek oltárán — a nemzet belehal imádásába.”

Nost még szélesed van, de ez nem fog mindig tartani — még csak soká sem. Vannak közösügyes kérdések, melyek ha felszínre jutnak, oly bonyodalmakba rántják Magyarországot, melyekből épségben aligha szabadul meg.

Az 1867-iki törvényhozók a jövő politikáját gondolták követni, csakhogy számításuk alapjaiban hibás vala. Meg is hazudtolta már az élet számításukat. Ez már ma nem sejtetem többe; már kiáltó tény.

Az 1867-iki törvényhozók főképz azért írták alá a birodalmi egység, a nagyhatalmi állás politikáját, mert azt hitték, hogy általa szilárd szövetség létesül a birodalom nemzetei közt és nyugodtan nézhetünk a külsvények eleibe.

De más lett a következés. A közösügyes alku összerorrasztás helyett szétzilalta a birodalom belső erejét, melynek mankójáért saját lábainkat eserebé adtuk; azok pedig, kiket jogaink feloldozásával szövetségescinknek veltünk megnyerni, felzudulnak ellentük minden oldalról.

Igy ezafolta meg az élet a 67-ki törvényhozás számításait. Pedig szélesed van. — Hát még ha a vihar napjai elkövetkeznek!

Az osztrák birodalom egy heterogén államháalmaz, melynek összetartó forrása nem önmagában, hanem kívül rajta, a fejedelmegységben van. Egy ily államháalmaz egységesítése: szolgaság feltételez. És mert ez lehetetlen, — lehetetlen az is, hogy csak magában az ügyvezetett osztrák birodalomban a fejedelmegységi kapcsolatok az államegységé — realitívá átváltólése sikerülhessen.

Nem kell ezen egység a birodalom nemzetei közt senkinek, kivéven a németeket, kik szeretnék azt, de oly értelemben, hogy az urak ök legyenek a „Birodalom” felett. A többi nemzetek mégis bennünket vádolnak, hogy mi vagyunk azok, kik öket nemzeti önállásukból, dualistikus találmányunkból kikönfiskáltuk — s a németiség uralomvágynának kezébe szolgáltatuk.

Milyen hát a kilátás — kiált fel Kossuth — ha az alkut fennállni hagyjuk? — Az osztrák birodalom nem jelent nem-

Éppen a „Koldusdiák”-ot adják, ez illik a magyaroknak. A jó falusi emberekből léprekerült vagy száz ember; pesti is akad vagy kettő. Megjött a vágyam a látás mellett hallani is. Felhúzzák a függönyt... ni-ni, mi ez, jól látok-e, hisz ezek ott a régi ismerősök, ki Boglárón, ki Rakamazon; Pécsre ugyancsak kevés merné bennni a lábát. Gyöngye előadás, a darab jó része kihagyva, a díszletben semmi feltűnő; tisztelet, becsület a magyar színészeknek, de minden lelkesedés mellett is a nemzeti nyelvért, a színészet iránt minden rokonszenv dacára kimondom, hogy az ily színlelőadás nem illő, nem méltó Budapest fővárosához. Hiába gonosz lélek az Éva, még ha két „v”-vel is írják. Térjünk nyugalomra... de nem! nézzük meg a magyar főváros egyéki originalitását, térjünk be a „Blaue Katz”-ba. No már az lehetetlen, hogy az én derek földim, a jó Palya bátyó, kit én személyesen ismerek, itt magát jól érezze; a magyar embernek nem erős természete az aestetika ismerete, de ha akármilyen kacsaringós is valakinek a bajusza, ide bizony gyakran be nem teszi a lábát, mert hát egyébként is ért a vigadáshoz. Egy a nagy meleghez mért tolellete hiányában hivalkodó, dagadozó nőcske, éppen a „Ciscesóné nőját” zengé, egyre szorogatóan a negédes eskötdívölzöleteket az újratzó közönségnek. Hej Ciscesóné, Budapestre a Király-utczába került lánya, hangodat, bájjodat elvitte rég — a kánya! Utánna egy „solo bild” következett — „Dehr Zahlnarzt” telve a legundókból trágárságokkal, hát még a „Haustiran, Lustspiel in einen Acte”-féle zagyalékra mit szóljak! Jó appetitus édes magyarom. Most még nagyobb ember előttem, az a ki bátran kimerte mondani e lebutjokra az anatemát és ezért lepingálták fügefalevéll — Irányi Dániel; és ha még valóban látta volna szemtől-

MÉNETREND.

Budapest-pécsi vasút.
Nappali vonatok:

Pécsről indul	11 ó. 05 p. d. e.
Budapestre érkezik	8 ó. 18 p. este.
Budapestről indul	8 ó. 15 p. reggel.
Pécsre érkezik	5 ó. 35 p. este.

Éjjeli vonatok:

Pécsről indul	6 ó. 10 p. este.
Budapestre érkezik	6 ó. 20 p. reggel.
Budapestről indul	7 ó. 45 p. este.
Pécsre érkezik	9 ó. 37 p. d. e.

A Mohács és Pécs közti vasuton.

Mohácsról Pécs felé indul reggel 6 óra 02 perc.	d. e. 10 órakor.
d. u. 3 " 15 "	" " " " " "
Pécsről Mohács felé indul reggel 6 óra 10 perc.	d. e. 11 " 17 "
este 7 " 37 "	" " " " " "

Gabona-árjegyzék.

Pécs sz. kir. városában 1884. évi július hó 26-án tartott heti vásárról.

Buza	jó	8 frt 40
	középszerű	8 " "
	legálábbvaló	7 " 50
Készre	jó	7 " "
	középszerű	6 " 60
	legálábbvaló	6 " 50
Rozs	jó	6 " 50
	középszerű	6 " 20
	legálábbvaló	7 " "
Árpa	jó	7 " "
	középszerű	6 " "
	legálábbvaló	6 " 80
Zab	jó	6 " 30
	középszerű	6 " 30
	legálábbvaló	6 " 50
Kukorica	jó	6 " 10
	középszerű	6 " 10
	legálábbvaló	2 " 60
Széna		1 " 20
Szalma		1 " "

Szerkesztői posta.

— Cz. Z. Helyben. Gyenge vicezolódás. A tárgy ugyan megérdemelné, hogy jobb kidolgozásban, napvilágot lásson, mert csakugyan oda jutottunk ma már, hogy minden "légnagy ritter" nagyságot látja magát.

— Kövesdi. Helyben. Az egyik jönni fog.

— Ifj. J. T. Batina. Az újabb küldemény sem ütötte meg a mértéket.

Jelen számunkból több közlemény tér szűke miatt kiszorult.

Nyílt-tér.*)

Kerestetik

egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli ügyeknek ki akarja képezni, egy jól bevezetett házi czikk eladására, csekély fizetést és magas jutalékot (proviziót) szerezhet.

Bővebbet e lap kiadóhivatala.

ELADÓ!

A Mária-utczában,
a 31-ik számú ház,
új minőségben, szabad kézbeli eladó.

Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

*) Ezen rovat alatt megjelent-kért nem vállal felelősséget a szerk.

NAGY FERENCZ,
Laptulajdonos.

KIS JÓZSEF, VÁRADY FERENCZ
felelős szerkesztő. fõmunkatárs.

Különösen figyelemre méltó a hirneves dr. FORTI-féle SEB-TAPASZ,

mely rendkívüli gyógyereje, oszlató, érlelő s fájdalomcsillapító hatása által leggyorsabb, legbiztosabb s egy-azernind gyökeres gyógyulást eszközöl különemü bajokban. Ily bajok a torok-gyulladás, légzőhurut, bőrkés-barnaság, hártás-gyík (Croup, angina), mindennemü megsértések, harapás, szúrás, vágás vagy égés által támadható sebek, megfázások, darázs- vagy méh-szúrások, konok, fekélyek, zuzatások (contusiók), meglepő gyors fájdalomcsillapítással — rögzített daganatok, gümők, tályogok, pokolvar, (carbunculus pustula maligna), megkeményedések, genyvedések, vérkölések, minden mirigybetegségek, görvölés fekélyek, fagy-daganat, ujféreg, körméreg, vadhus, tagszávas, csontszú, kifecskérés és megdrándulások, helyi csusz; továbbá folytani lábfelekadások és sebek, tájós, fekélyesítet vagy már genyes női mell. — Sok nő már csirában volt emelőráktól, a különben elkerülhetetlen életveszélyes sebész mütét mellőzésével — egyedül ezen jeles s tapasz használata által menekült meg. Végre a testbe teljesen bemélyedt bármennyü szálka vagy darázs és méh fullánkjá csupán ezen tapasz rövid idői használata folytán annyira előtűnik, hogy az után a sebtől közönségesen szabadkézzel, sebész mütét és fájdalom nélkül könnyen kibuzható, mire a sebtől gyög ulása nemokára bekövetkezik. Ezen megbecsülhetetlen gyógyeszer, melynek jelesége leghitelesebb egyének számos s különös kívánatra bármikor felmutatható bizonyítványai által már régen a legfényesebben elismertettet — rendkívüli s legkülönműbb esetekben megpróbált hatásánál és feltűnő sikeres eredményeinél fogva, melyek használata által még elavult-bajokban is életreket, jól megállított s elterjedt híret kétségbevonhatlanul igazolja. Legkisebb csomag ára 35 kr., nagyobb csomagé 50 kr., legnagyobb csomagé 1 ft, használható utasítással együtt, postán 20 krral több. Egy frny csomagnál kisebb szállitmány nem teljessittek. Központi küldeményöz raktár Pesten Török József gyógyeszerész urnál, király-utca 12. sz. a. Továbbá kapható: Pécssett Szípocz I. gyógyeszerész urnál.

A t. cz. gyógyeszerész urak, kik raktárt elvállalni hajlandók lennének, felszólít-tatnak, miszerint e részbeni ajánlatokat ezen gyógyeszer készítőjéhez, **FORTI LÁSZLÓ**-hoz ezmevze: (Budapest, I. ker., vár. Nándor-utca 3. sz.) beküldeni sziveskedjenek, ki megrendelést el is pontosan teljesít. 169. (12-6)

Videki bõrmentes levelek általi megrendelések az árnak készpénzbeni bekldele vagy postai utalvány vagy utánvét mellett tüstént és legpontosabban teljesitettek.

KRONDORFI

Savanyu-Kút

"STEFANIA"

Koronaherczagnő forrás.

Trieszt, 1882
arany érem.

Kütvállalat
Kahl és társa
Krondorffban.
Carlsbad mellett.

Fõraktár Pécssett:
Frankfurter Albert urnál.

Hirdetések:

Csak is most a nyári idõben vagyok oly helyzetben, hogy bárkinek
agyag-kályhát
olesõn átrakjak kívül fülöt — belül fülõre, vagy azon állásban szén- vagy fa-fûtésre; nemkülönbön bármint kályha javítását s tisztítását ugy takaréktûz hely kisározását — a lehető legolcsóbb áron végzem.

A miért is a nagyérdemü közönségnek helyben, ugy a vidéken, becses figyelmükbe ajánlom magamat.

Mély tisztelettel
Turbéky István,
fázekas-mester.
Szigeti város a „Korona”-vendéglõ mellett, Makár utca 3. szám.

22.(3-2)

Leyer A. C. med. Dr. es kir. ausztriai udvari szallitõ.

Skoda tanár orvosi korodjának Bécsben érdemült végzése, 30 év óta különölegzõje az illatszerezés és szõpítõ arucikkéknek, a párizsi és bécsi világhírlapok alkalomával jutalmazott.

Országszerte szabadalmazott gráci illatszerezési és pipere-szappan-gyárát.

Dr. Leyer fenyõfa-kivonat és szabadalmazott befuvoja a szobalevegõnek tisztítására.
Dr. Leyer kárpapir (Arnicza) szappanja, legjobb szer finom fehér kék bõr tonizálásához.
Dr. Leyer viola-pora, mely által a tohérmõnek kitûnõ violszag adatik.
Dr. Leyer gyöcsin viola szappanna valódi violaszaggal, igen kellemes és fin m arczsina (Teint) papirja, az arczotli izadási-gyök s zstrjának eltávolítására.
Dr. Leyer teljesen ártalmatlan arcz-pora, fehér, vörõs és barna szalben.
Dr. Leyer ércz, fûzõlõ és cserepesy-fog-alkõve (pasta) porcelán. — és ho ganyzalemezeken nyírta-bálszom-c-napirágolai szappanna balzsam periszereségét tulajdonosával.
Dr. Leyer Savon à l'ose pritaniera és rose blanche a legfinomabb rószállitattal.
Dr. Leyer egyesített illatszere: Edenia, Christma-rõzsa, heliotrope blanc, máusi gyógyvirág, Ylang, Viola.

Azonfölül mindenmûl egõzr-olaj-é, mandula, finom nõ-vény és különölegzõje az illatszerezés minden ismerõs illat-pipere- és szõpítõ-szerek kárbakók a bécsi (L. Bauermarkt) és gráci (Hauptplatz 15.) raktáraknál, mint szinte a legtozobb ausztriai-magyar illatszerezési, gyógyeszerész és piperekereskedõkben.

Maria-celli gyomor-cseppek

jeles hatásu gyógyeszer a gyomor minden bántalmai ellen

és föltûnõ hatással az ét-vágyhiány, gyomor-egyenség, rosszszagú lehet, szelek, savanyu felbûfõgés, köhlika, gyomorhurut, sy moréges, huykõ-képzõdés, túlságos nyálkakepzõdés, sárgaság, údor és hányás, fõfájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgõres, székszorulat, a gyomorban túlfelhõltégek étel és ital által, gilisztá lép és májbetegség, aranyeres bántalmak ellen.

Egy üvegose ára használható utasítással együtt 35 kr.

Kapható: Pécssett Balás Ödön, Kovács Mihály és Szípocz István gyógyeszerész urnáknál. Szigetvárott: Visy Sándor gyógyeszerész urnál.

Valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyeszerházban és kereskedõsõben.

Központi székülõdési raktár nagyban és kicsinyben. 3.(13-5)

BRADI KÁROLY,
az „õrangyalhoz” címzett gyógyeszerházban Kremzierben, Norvaországban.

Póthirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint telekõnyvi hatóság közhírré teszi, miszerint ifju Engel Adolf pécsi lakos végrehajtónak Erb Gyõrgyné szül. Schad Margit szerdekényi lakos végrehajtását szenedõ elleni 460 frt 86 kr és jár. iránti végrehajtási ügyben 8258. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a szerdekényi 279. sz. tjkvben foglalt 37 szsz. 3/2 hsz. háznak, udvar és kertnek, ugy ehhez tartozó 919. szsz. prsháznak, valamint a Haufleheles nevü fekvõségnek Erb Gyõrgynét szül. Schad Margitot illetõ fele részere 349 frt kikialtási ár mellett, valamint a szerdekényi 32. sz. tjkvben foglalt 1136. szsz. egész fekvõsége 17 frt kikialtási árban 1884. évi augusztus hó 13-ik napjának d. e. 10 órájára kitûzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján Vital Józsefné végrehajtató érdekében is 200 frt tökéövtelése és jár. kieligítése végett megtartati fog.

A pécsi kir. törvszék telekõnyvi hatóságának 1884. július 25-én tartott ülésébõl.

Kiadta
Visy Pál,
kir. törvszéki jegyzõ.

23 (1-1)

Ház-eladás.

Pécssett a budai külváros,
fõ-utca 36. számú
3 év elõtt épült új emeletes bérház,
mely még több évig adómentes,
igen kedvezõ feltételek mellett eladó.

A feltételek megtudhatók Simonfay János ügyvédnél, mint a tulajdonosnak e részbeni megbízottjánál megye-utca 18. sz. a. 14. (3-3)

Háziszküsegletek és fehérmûvarráshoz,
valamint
szabók, cipészek, nyereg-gyártók, kalaposok, kárpito-sok stb. számára.

AZ EREDETI SINGER VARRÓGÉPEK

minden más gyártmány elõtt kitûnnek mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, könnyü kezelés, feltûnõ mulhatlan munkaképesség és nagy tartósság által.

Neidlinger G.
Pécs, Ferenczik-utca 6. sz.

(IV)

Alulirott bátorokdom festõ- és mázolási-üzletemet

a t. cz. közönség becses figyelmébe tiszteletteljesen ajánlani. Elvállalok minden a festés és mázolás körébe tartozó munkát u. m.: templom-, szoba-, czég-festést, mázolás és fa-erezést. — Folyton a legújabb és legesinosabb szõnyeg- és mennyezet-minták birtokában, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden megrendelést, a legegyszerûbbtõl a legzabdagabb kiállitásig, pontosan és olcsón teljesithetek. Az általam készített munkák tisztasága, csinosága és tartósságáért a felelõséget minden tekintetben magamra vállalom.

IFJ. BUDAY
Pécssett, József-utca 35. sz.

199. (10-6)

GROSSMANN & RAUSCHENBACH
ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁRA

BUDAPESTEN.

Raktár:
KRAUTZAK FERENCZ NÉL
PÉCSETT.

Fiókraktár:
GROSSMANN & RAUSCHENBACH
DOMBOVÁRT.

164. (12-12)

Mint különlegességet gyárt:
eséplõgépeket
kézi-járgány- és gõz-hajtásra.

Kizárólagos **ÉDESKUTY L.** magy. kir. udvari szallitõ-fõraktár
Kapható azonkívül minden gyógyeszerházban, fõszer-kereskedõsõben, szállitõ-
házban és vendéglõben.

Dr. Rompler Tõdor.

"MARIÁNYI"

GYÓGYFORRÁSROL.

Orvosi bizonylatok

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos, Országos és kollektív izentli fogva ajánlatkõ a Szelecsi, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Dr. Kety Karoly egyet. tanár. Lõgõzõ-emizõ-szerek hurutos bantalmánál jó eredménnyel alkalmazandó. Szelecsi, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Dr. Barbás József egyetemi tanár, udvari tanácsos. Lõgõzõ, emizõ- és vizezõ-szerek hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Lõgõzõ, emizõ-szerek fõlõ bantalmánál Szelecsi, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár, igazg. tisztség. Lõgõzõ, emizõ-szerek hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Fõzõ-, fõzõ-, emizõ-, emizõ-szerek hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rõkus-kõrõkhez igazgató. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a lõgõzõ-alkalmatosság kórhatáskorban a lõgõzõ-alkalmatosság tartalmánál fogva, oly esetekben is liberösen alkalmazandó. Gíshabli-, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Elõnyös tulajdonsága valamennyi széküleges vizek között. — VEGYI alkotórészeinek szerves és szervetlen kovek szabad szénany, de gazdag, fõlõ kórtól mentes tartalom.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a lõgõzõ és gyomor-alkalmatosság csekélyebb széküleges hurutos bantalmánál. A Szelecsi, Gíshabli-, Vihy-, stb. vizekkel kombinálva csekélyebb széküleges hurutos bantalmánál fogva, a széküleges hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rõkus-kõrõkhez igazgató. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a lõgõzõ-alkalmatosság kórhatáskorban a lõgõzõ-alkalmatosság tartalmánál fogva, oly esetekben is liberösen alkalmazandó. Gíshabli-, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Dr. Navratil Imre egyet. tanár. Fõzõ-, fõzõ-, emizõ-, emizõ-szerek hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár, igazg. tisztség. Lõgõzõ, emizõ-szerek hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Kety Karoly egyet. tanár. Lõgõzõ-emizõ-szerek hurutos bantalmánál jó eredménnyel alkalmazandó. Szelecsi, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Dr. Barbás József egyetemi tanár, udvari tanácsos. Lõgõzõ, emizõ- és vizezõ-szerek hurutos bantalmánál fogva elõnyvel bír.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Lõgõzõ, emizõ-szerek fõlõ bantalmánál Szelecsi, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos, Országos és kollektív izentli fogva ajánlatkõ a Szelecsi, Gíshabli- és Vihy-vizekkel.